

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2021 Rhif 1084 (Cy. 258)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Pen-y-
bont ar Ogwr (Trefniadau Etholiadol) 2021

Gwnaed - - - - 22 Medi 2021

Yn dod i rym yn unol ag erthygl 1(2) a (3)

Mae Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru(1), yn unol ag adran 36(5) o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013(2) (“Deddf 2013”), wedi cyflwyno i Weinidogion Cymru adroddiad dyddiedig Hydref 2019 yn cynnwys ei argymhellion ar gyfer newid a manylion ei adolygiad o’r trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae Gweinidogion Cymru, ar ôl ystyried y materion y cyfeirir atynt ac a nodir yn adran 37(2)(a) ac (c) o Ddeddf 2013, wedi penderfynu rhoi effaith i’r argymhellion hynny gydag addasiadau.

Yn unol ag adran 37(3) o Ddeddf 2013, mae mwy na 6 wythnos wedi mynd heibio ers i’r argymhellion hynny gael eu cyflwyno i Weinidogion Cymru.

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer eu pwerau a roddir gan adran 37(1) o Ddeddf 2013.

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw’r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (Trefniadau Etholiadol) 2021.

(2) At unrhyw ddiben a nodir yn rheoliad 4(1) o’r Rheoliadau, daw’r Gorchymyn hwn i rym ar 1 Hydref 2021.

(3) At bob diben arall, daw’r Gorchymyn hwn i rym ar y diwrnod arferol ar gyfer ethol cynghorwyr yn 2022(3).

(1) Sefydlwyd y Comisiwn Ffiniau Llywodraeth Leol i Gymru gan adran 53 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 (p. 70) (“Deddf 1972”) ac Atodlen 8 iddi. Diddymwyd adran 53 ac Atodlen 8 gan adran 73(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4) (“Deddf 2013”) ac Atodlen 2 iddi. Mae Deddf 2013 yn aileniwi’r Comisiwn Ffiniau Llywodraeth Leol i Gymru yn Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru (gweler adran 2).

(2) 2013 dccc 4.

(3) Mae Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Newid Blynnyddoedd Etholiadau Cyffredin) (Cymru) 2019 (O.S. 2019/1269 (Cy. 220)) yn diwygio adran 26(1) o Ddeddf 1972 i ddarparu y bydd etholiadau cyffredin cynghorwyr awdurdodau lleol yn cael eu cynnal yn y flwyddyn 2022 yn hytrach na 2021.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** Ergl. 1 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)
- I2** Ergl. 1 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

Dehongli**2. Yn y Gorchymyn hwn—**

ystyr “y Rheoliadau” (“*the Regulations*”) yw Rheoliadau Newidiadau i Ardaloedd Llywodraeth Leol 1976(4);

ystyr “ward etholiadol” (“*electoral ward*”) yw unrhyw ardal yr etholir aelodau drosti i Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr;

mae unrhyw gyfeiriad at fap yn golygu un o'r 7 map a farciwyd “Map ar gyfer Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (Trefniadau Etholiadol) 2021” a adnewyd yn unol â rheoliad 5 o'r Rheoliadau ac a labelwyd “1” i “7”, ac mae cyfeiriad at fap â rhif yn gyfeiriad at y map sy'n dwyn y rhif hwnnw;

os dangosir ar fap bod ffin yn rhedeg ar hyd ffordd, rheilffordd, troetffordd, cwrs dŵr neu nodwedd ddaearyddol debyg, mae i'w thrin fel un sy'n rhedeg ar hyd llinell ganol y nodwedd;

mae i eiriau ac ymadroddion a ddefnyddir yn y Gorchymyn hwn yr un ystyr ag a roddir iddynt yn Rhan 3 o [F1Ddeddf Comisiwn Democratiaeth a Ffiniau Cymru etc. 2013], ac eithrio i'r graddau yr ymdengys bwriad i'r gwrthwyneb.

Diwygiadau Testunol

- F1** Geiriau yn [ergl. 2](#) wedi eu hamnewid (25.6.2024) gan [Deddf Senedd Cymru \(Aelodau ac Etholiadau\) 2024 \(asc 4\)](#), a. 25(1)(a), [Atod. 1 para. 13](#)

Gwybodaeth Cychwyn

- I3** Ergl. 2 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)
- I4** Ergl. 2 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

Trefniadau etholiadol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

3.—(1) Mae wardiau etholiadol Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, fel y maent yn bodoli yn union cyn y diwrnod arferol ar gyfer ethol cynghorwyr yn 2022, wedi eu diddymu.

(2) Mae Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi ei rannu'n 28 o wardiau etholiadol a phob un ohonynt yn dwyn yr enw Saesneg a restrir yng nghlofn 1 a'r enw Cymraeg a restrir yng nghlofn 2 o'r Tabl yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn.

(3) Mae pob ward etholiadol yn cynnwys yr ardaloedd a bennir mewn perthynas â'r ward etholiadol honno yng nghlofn 3 o'r Tabl yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn.

(4) Nifer aelodau'r cyngor sydd i'w hethol dros bob ward etholiadol yw'r nifer a bennir yng nghlofn 4 o'r Tabl yn yr Atodlen i'r Gorchymyn hwn.

(4) [O.S. 1976/246](#). Mae adran 74(3) o Ddeddf 2013 yn darparu bod y Rheoliadau yn parhau i gael effaith mewn perthynas â gorchymynion a wnaed o dan Ran 3 o Ddeddf 2013, fel pe bai'r gorchymynion hynny wedi eu gwneud o dan Ran 4 o Ddeddf 1972.

(5) Mae'r darpariaethau yn y Gorchymyn hwn yn cymryd blaenoriaeth dros unrhyw ddarpariaeth wrthdrawiadol mewn unrhyw offeryn statudol blaenorol a wnaed o dan adran 58(2) o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972(5).

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** Ergl. 3 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler **ergl. 1(2)**
- I6** Ergl. 3 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **ergl. 1(2)**

Cymuned Bracla: creu wardiau cymunedol

- 4. Mae cymuned Bracla i'w rhannu'n wardiau fel a ganlyn—
  - (a) ward Gorllewin Bracla a ddangosir â llinellau ar Fap 1;
  - (b) ward Canol Gorllewin Bracla a ddangosir â llinellau ar Fap 2;
  - (c) ward Canol Dwyrain Bracla a ddangosir â llinellau ar Fap 3;
  - (d) ward Dwyrain Bracla a ddangosir â llinellau ar Fap 4.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** Ergl. 4 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler **ergl. 1(2)**
- I8** Ergl. 4 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **ergl. 1(3)**

Cymuned Bracla: newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol

- 5. Yng nghymuned Bracla—
  - (a) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Gorllewin Bracla yw 3;
  - (b) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Canol Gorllewin Bracla yw 3;
  - (c) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Canol Dwyrain Bracla yw 3;
  - (d) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Dwyrain Bracla yw 3.

Gwybodaeth Cychwyn

- I9** Ergl. 5 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler **ergl. 1(2)**
- I10** Ergl. 5 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **ergl. 1(3)**

Cymuned Porthcawl: newidiadau i ffiniau wardiau cymunedol

- 6. Yng nghymuned Porthcawl—
  - (a) mae'r rhan o ward Notais a ddangosir â llinellau ar Fap 5 wedi ei throsglwyddo i ward Rest Bay;
  - (b) mae'r rhan o ward Rest Bay a ddangosir â llinellau ar Fap 6 wedi ei throsglwyddo i ward Canol Gorllewin Porthcawl;
  - (c) mae'r rhan o ward Drenewydd a ddangosir â chroeslinellau ar Fap 7 wedi ei throsglwyddo i ward Canol Dwyrain Porthcawl;

(5) 1972 p. 70; diddymwyd adran 58 o Ddeddf 1972 gan adran 73(2) o Ddeddf 2013 ac Atodlen 2 iddi, yn ddarostyngedig i ddarpariaethau arbed a bennir yn adran 74 o Ddeddf 2013.

- (d) mae'r rhan o ward Canol Gorllewin Porthcawl a ddangosir â llinellau ar Fap 7 wedi ei throsglwyddo i ward Canol Dwyrain Porthcawl.

Gwybodaeth Cychwyn

I11 Ergl. 6 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler **ergl. 1(2)**

I12 Ergl. 6 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **ergl. 1(3)**

Cymuned Porthcawl: newidiadau canlyniadol i drefniadau etholiadol

7. Yng nghymuned Porthcawl—

- (a) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Notais yw 3;
- (b) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Drenewydd yw 3;
- (c) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Canol Gorllewin Porthcawl yw 3;
- (d) nifer yr aelodau sydd i'w hethol dros ward Canol Dwyrain Porthcawl yw 6.

Gwybodaeth Cychwyn

I13 Ergl. 7 mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler **ergl. 1(2)**

I14 Ergl. 7 mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **ergl. 1(3)**

22 Medi 2021

Rebecca Evans
Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, un o
Weinidogion Cymru

YR ATODLEN

Erthygl 3

ENWAU AC ARDALOEDD WARDIAU ETHOLIADOL A NIFER AELODAU'R CYNGOR

Gwybodaeth Cychwyn

I15 Atod. mewn grym ar 1.10.2021 at ddibenion penodedig, gweler [ergl. 1\(2\)](#)

I16 Atod. mewn grym ar 5.5.2022 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler [ergl. 1\(3\)](#)

Tabl

<i>Colofn (1)</i>	<i>Colofn (2)</i>	<i>Colofn (3)</i>	<i>Colofn (4)</i>
<i>Enw Saesneg y ward etholiadol</i>	<i>Enw Cymraeg y ward etholiadol</i>	<i>Ardal y ward etholiadol</i>	<i>Nifer aelodau'r cyngor</i>
Aberkenfig	Abercynffig	Ward Abercynffig o gymuned Castellnewydd Uchaf a chymuned Llangynwyd Isaf	1
Blackmill	Melin Ifan Ddu	Wardiau Melin Ifan Ddu ac Evanstown o gymuned Cwm Ogwr	1
Brackla East and Coychurch Lower	Dwyrain Bracla a Llangrallo Isaf	Ward Dwyrain Bracla o gymuned Bracla a chymuned Llangrallo Isaf	2
Brackla East Central	Canol Dwyrain Bracla	Ward Canol Dwyrain Bracla o gymuned Bracla	1
Brackla West	Gorllewin Bracla	Ward Gorllewin Bracla o gymuned Bracla	1
Brackla West Central	Canol Gorllewin Bracla	Ward Canol Gorllewin Bracla o gymuned Bracla	1
Bridgend Central	Canol Pen-y-bont ar Ogwr	Wardiau Morfa a Chastellnewydd o gymuned Pen-y-bont ar Ogwr	3
Bryntirion, Laleston and Merthyr Mawr	Bryntirion, Trelales a Merthyr Mawr	Cymuned Merthyr Mawr, a ward Trelales / Bryntirion o gymuned Trelales	3
Caerau	Caerau	Wardiau Caerau a Nantyllyllon o gymuned Maesteg	2
Cefn-glas	Cefn-glas	Wardiau Cefn-glas 1 a Cefn-glas 2 o gymuned Trelales	2
Coity Higher	Coety Uchaf	Cymuned Coety Uchaf	3
Cornelly	Corneli	Cymuned Corneli	3
Garw Valley	Cwm Garw	Cymuned Cwm Garw	3

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 25/06/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (Trefniadau Etholiadol) 2021. (See end of Document for details)

<i>Colofn (1)</i>	<i>Colofn (2)</i>	<i>Colofn (3)</i>	<i>Colofn (4)</i>
<i>Enw Saesneg y ward etholiadol</i>	<i>Enw Cymraeg y ward etholiadol</i>	<i>Ardal y ward etholiadol</i>	<i>Nifer aelodau'r cyngor</i>
Llangynwyd	Llangynwyd	Wardiau Cwmfelin a Phont-rhyd-y-cyff o gymuned Llangynwyd Ganol	1
Maesteg East	Dwyrain Maesteg	Ward Dwyrain Maesteg o gymuned Maesteg	2
Maesteg West	Gorllewin Maesteg	Ward Gorllewin Maesteg o gymuned Maesteg	2
Nant-y-moel	Nant-y-moel	Ward Nant-y-moel o gymuned Cwm Ogwr	1
Newton	Drenewydd	Ward Drenewydd o gymuned Porthcawl	1
Nottage	Notais	Ward Notais o gymuned Porthcawl	1
Ogmore Vale	Bro Ogwr	Ward Bro Ogwr o gymuned Cwm Ogwr	1
Oldcastle	Hengastell	Ward Hengastell o gymuned Pen-y-bont ar Ogwr	2
Pencoed and Penprysg	Pencoed a Phenprysg	Cymuned Pencoed a chymuned Llangrallo Uchaf	3
Pen-y-fai	Pen-y-fai	Ward Pen-y-fai o gymuned Castellnewydd Uchaf	1
Porthcawl East Central	Canol Dwyrain Porthcawl	Ward Canol Dwyrain Porthcawl o gymuned Porthcawl	2
Porthcawl West Central	Canol Gorllewin Porthcawl	Ward Canol Gorllewin Porthcawl o gymuned Porthcawl	1
Pyle, Kenfig Hill and Cefn Cribwr	Y Pîl, Cynffig a Cefn Cribwr	Cymunedau Cefn Cribwr a'r Pîl	3
Rest Bay	Rest Bay	Ward Rest Bay o gymuned Porthcawl	1
St Bride's Minor and Ynysawdre	Llansanffraid-ar-Ogwr ac Ynysawdre	Cymunedau Llansanffraid-ar-Ogwr ac Ynysawdre	3

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu argymhellion Comisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru ("y Comisiwn"), a roddodd adroddiad ym mis Hydref 2019 ar ei adolygiad o drefniadau etholiadol Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Roedd Adroddiad y Comisiwn yn cynnig lleihau nifer y wardiau etholiadol o 39 i 28, a lleihau nifer y cynghorwyr o 54 i 51.

Mae'r Gorchymyn hwn yn gweithredu argymhellion y Comisiwn, gydag addasiadau.

Mae erthygl 3 o'r Gorchymyn hwn yn diddymu'r trefniadau etholiadol presennol ar gyfer Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ac yn cyflwyno'r Atodlen, sy'n amlinellu'r trefniadau etholiadol newydd ar gyfer Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae'r Gorchymyn hwn hefyd yn gweithredu argymhellion ynghylch newidiadau i'r trefniadau etholiadol ar gyfer rhai cymunedau ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae erthygl 4 yn creu wardiau cymunedol newydd Gorllewin Bracla, Canol Gorllewin Bracla, Canol Dwyrain Bracla a Dwyrain Bracla yng nghymuned Bracla. Mae erthygl 5 yn nodi nifer yr aelodau sydd i'w hethol ar gyfer y wardiau newydd hyn.

Mae erthygl 6 yn gwneud newidiadau i'r ffiniau rhwng wardiau cymunedol Notais, Rest Bay, Drenewydd, Canol Gorllewin Porthcawl a Chanol Dwyrain Porthcawl yng nghymuned Porthcawl. Mae erthygl 7 yn gwneud newidiadau i nifer yr aelodau sydd i'w hethol ar gyfer wardiau Notais, Drenewydd, Canol Gorllewin Porthcawl a Chanol Dwyrain Porthcawl.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Gorchymyn hwn. O ganlyniad, ystyriwyd nad oedd yn angenrheidiol cynnal asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Gorchymyn hwn.

Mae printiau o'r mapiau a labelwyd "1" i "7" y mae'r Gorchymyn hwn yn ymwneud â hwy wedi eu hadneuo yn swyddfydd Llywodraeth Cymru ym Mharc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ (yr Is-adran Democratiaeth Llywodraeth Leol), a chyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Mae'r printiau sydd wedi eu hadneuo gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn agored i gael eu harchwilio gan unrhyw un y mae darpariaethau'r Gorchymyn hwn yn effeithio arnynt.

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 25/06/2024.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Gorchymyn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr (Trefniadau Etholiadol) 2021.